

Zákazka na uskutočnenie stavebných prác

„Modernizácia električkovej trate - Ružinovská radiála“

SÚŤAŽNÉ PODKLADY

**Zväzok 3, Príloha č.15
Podmienky pre zabezpečenie súladu Projektu so
zásadou „Nespôsobovať významnú škodu“**

Bratislava, 01/2025

PODMIENKY PRE ZABEZPEČENIE SÚLADU PROJEKTU SO ZÁSADOU „NESPÔSOBOVAŤ VÝZNAMNÚ ŠKODU“

Zhotoviteľ je povinný splniť všetky náležitosti uvedené v Prílohe č.3 Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“ (ďalej len „DNSH“) výzvy Podpora rozvoja udržateľnej mobility BSK, kód: PSK-MD-003-2024-ITI-KF. Aktuálna verzia je zverejnená na <https://portal.itms21.sk/>

Aktivity projektu musia spĺňať nasledovné podmienky DNSH:

1. Opatrenie týkajúce sa výstavby alebo modernizácie infraštruktúry vo fáze realizácie projektovej prípravy – v územnom a stavebnom konaní sa očakáva posúdenie klimatického rizika a zraniteľnosti, pričom sa použijú klimatické prognózy v rámci celého radu budúcich scenárov, ktoré sú v súlade s očakávanou životnosťou navrhovaných objektov a zariadení. Opatrenie je v súlade a rešpektuje Stratégiu adaptácie SR na klimatické zmeny (2018). Posúdenie klimatického rizika bude vykonané podľa štandardných kritérií a v rámci štandardných postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie (ak to bude relevantné) v súlade s platnou legislatívou, ktorá bude doplnená o samostatné ustanovenia upravujúce posudzovania vplyvov navrhovaných činností a strategických dokumentov na klimatickú zmenu. Adaptačné riešenia na zníženie klimatických rizík sa vyhodnocujú v konaniach podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a v stavebnom konaní.
2. Investície budú plne rešpektovať ciele a opatrenia Programu predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 – 2025. Opatrenie bude od prijímateľov a prevádzkovateľov vyžadovať to, aby obmedzovali vznik odpadu počas výstavby infraštruktúry, v súlade s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie, s prihliadnutím na najlepšie dostupné techniky a uľahčovali opätovné použitie a vysokokvalitnú recykláciu selektívnym odstraňovaním materiálov za využívania dostupných systémov triedenia stavebného odpadu.

Reforma nakladania so stavebným odpadom vytvorí rámec pre prevenciu vzniku stavebného odpadu, ako aj využívanie kvalitnejších a environmentálne vhodnejších materiálov.

Investičné opatrenia budú v súlade s cieľom zabezpečenia toho, že minimálne 70 % odpadu, na ktorý sa nevzťahujú výnimky (kategória 17 05 04 v Európskom zozname odpadov podľa Rozhodnutia Komisie 2000/532/ES) bude recyklovaného alebo inak materiálovo zhodnoteného vrátane operácií zasypávania pomocou odpadu, ako náhrady za iné materiály, v súlade s hierarchiou odpadu a Protokolom EÚ o nakladaní s odpadmi zo stavieb a demolácií, ako aj národnou legislatívou - Zákon č. 79/2015 o odpadoch s prihliadnutím na najlepšie dostupné techniky a opätovného použitia materiálov, pričom budú využívať dostupné systémy triedenia stavebného odpadu. Zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov bude podliehať prísnyh legislatívnym normám, povoľujúce triedenie odpadov, ako aj ich odstránenie alebo opätovné využitie.

Zhotoviteľ je povinný postupovať v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR, Programom odpadového hospodárstva SR, Protokolom EÚ o nakladaní s odpadom zo stavieb a demolácií a zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Zhotoviteľ preukazuje splnenie tejto podmienky v procese realizácie projektu po vyprodukovaní stavebného odpadu prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:

- 2.1. doklad o odovzdaní stavebných odpadov a odpadov z rekonštrukcie spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií) – Príloha č. 4 metodického usmernenia s názvom Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním, ktorý obsahuje:
 - identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
 - identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
 - identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
 - identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
 - spôsob nakladania s odpadom,
 - dátum odovzdania odpadu,

- sumarizáciu údajov o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi (na preukázanie splnenia požiadavky, že aspoň 70 % hmotnosti odpadu, ktorý je možné opätovne použiť, recyklovať alebo zhodnotiť, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených).
- 2.2. doklad, preukazujúci oprávnenosť osoby, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom, uvedeným v predchádzajúcom bode, t. j.:
- a) súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom podlieha súhlasu) alebo
 - b) registráciu podľa § 98 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom nepodlieha súhlasu).
3. V súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ sa vo fáze skríningu v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vyhodnotia významné vplyvy na základe opatrení prijatých na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok.
- Pri stavebných prácach je potrebné prijať opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v aktuálnom znení.
- Žiadateľ nepreukazuje splnenie tejto podmienky žiadnym dokumentom, nakoľko opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok sú určované v konaniach podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a v stavebnom konaní.
- Podmienka sa považuje za splnenú vzhľadom na požiadavky kladené na tovary uvádzané na trh EÚ a požiadavky kladené na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj technické normy súvisiace s realizáciou stavebných prác a inštaláciou zariadení, tvoriacich predmet projektu
4. Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri projekte (napr. renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav) bude recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy. Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy bude recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Zhotoviteľ je povinný predložiť certifikát, ktorým bude deklarovať, že najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav alebo použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy bolo recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy.

5. Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol je možná len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti bez možnosti pripojenia na zemný plyn, iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu a výmena za nový elektrický kotol je možná len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely.

V rámci renovácie je podporovaná inštalácia solárnych fotovoltaických (FV) a fototerminických (FT) panelov ako súčasť renovácií budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív, ako sú tepelné čerpadlá. Tepelné čerpadlo musí byť určené na využívanie geotermálnej energie alebo energie z okolia. Pričom pri inštalácii FV/FT panelov a tepelných čerpadiel je potrebné preukázať splnenie podmienky životnosti FV/FT panelov aspoň 20 rokov, meničov napätia aspoň 10 rokov a tepelných čerpadiel aspoň 10 rokov.

Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Zhotoviteľ preukazuje splnenie podmienky, že zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie má vydané vyhlásenie o zhode, na základe technického listu zariadenia. Splnenie podmienky životnosti je potrebné preukázať potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia, alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia najmenej v požadovanej dĺžke životnosti zariadenia^[1].

6. Oprávnené aktivity musia spĺňať požiadavky zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V prípade výstavby/rekonštrukcie/modernizácie elektrických dráh, závesných dráh alebo podobných dráh osobitného druhu, trolejbusových dráh a špeciálnych dráh (ozubnicové dráhy a metro) je podporovaná činnosť predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2. zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Zhotoviteľ predloží:

- platné záverečné stanovisko z posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti, resp. jej zmeny na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov, alebo
- rozhodnutie zo zisťovacieho konania o tom, že navrhovaná činnosť, resp. jej zmena sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, alebo
- rozhodnutie príslušného orgánu podľa § 19 zákona o posudzovaní vplyvov (konanie o podnete) o tom, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Záver/podmienky uvedené v záverečnom stanovisku z posudzovania vplyvov na životné prostredie, alebo v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní podľa zákona o posudzovaní vplyvov musia byť zohľadnené v povolení na realizáciu projektu, resp. v zmene takéhoto povolenia, ak sa takéto povolenie na realizáciu projektu vyžaduje.

7. V prípade lokalít alebo činností na územiach citlivých na biodiverzitu (vrátane sústavy chránených území Natura 2000) sa v prípade potreby uskutoční posúdenie súladu s ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a prijímú sa potrebné zmierňujúce opatrenia.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Zhotoviteľ je povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v zmysle prílohy č. 5 metodického usmernenia, a to jeden z nižšie uvedených:

- 7.1. **Stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000** – vydáva organizácia ochrany prírody, t. j. Štátna ochrana prírody SR podľa § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny alebo Správa národného parku podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- 7.2. **Stanovisko/vyjadrenie** podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu stanoviska/vyjadrenia zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,

^[1] Potvrdenie výrobcu alebo doklad výrobcu je možné nahradiť technickým listom výrobcu, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti

7.3. **Záväzné stanovisko** v špecifických prípadoch definovaných v § 9 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu záväzného stanoviska zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad.

7.4. **Odborné stanovisko** podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad v sídle kraja v kompetencii podľa § 67 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

V relevantnom dokumente preukazujúcom súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Dokumenty podľa bodu 1, 2 a 3 sa nevyžadujú vtedy, ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),
- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Ak organizácia/orgán ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob overovania PPP zo strany poskytovateľa

Predmetná podmienka predstavuje podmienku poskytnutia príspevku a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR v procese konania o ŽoNFP.